

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

Aanvullende notitie WNU-Tabellen 2024: Behoefteberekening voor overlijdensschade bij co-ouders <40%

Aanvulling co-ouderschap <40%

In 2024 heeft het Nibud in opdracht van de Letselschade Raad nieuwe tabellen met WNU-percentages opgesteld voor het berekenen van overlijdensschade bij het overlijden van één of meerdere volwassenen in een gezin. In deze tabellen zijn onder andere situaties opgenomen voor het berekenen van overlijdensschade bij co-ouderschap wanneer een kind tussen de 40% en de 60% van de tijd woonachtig is bij beide ouders.¹ Als een kind meer dan 60% bij een ouder woont, stelt het Nibud dat uitgegaan kan worden van de toepasselijke tabellen voor een eenoudergezin. Deze afbakening sluit aan bij de voorwaarden die de Belastingdienst stelt aan co-ouderschap.

In aanvulling op de WNU-tabellen heeft de Letselschade Raad het Nibud verzocht om mee te denken bij de ontwikkeling van een methode voor het berekenen van overlijdensschade bij co-ouderschap waar het kind minder dan 40% van de tijd inwonend is. In het bijzonder gaat het hier om de bepaling van de behoefte van een kind wanneer het kind minder dan 40% van de tijd bij de overleden co-ouder verblijft (verder te noemen: overledene). Alhoewel er bij een dergelijke tijdsverdeling volgens de definitie van de Belastingdienst dan geen sprake meer is van co-ouderschap, is de term in de praktijk gangbaar voor verschillende varianten van gedeeld ouderschap.

De Letselschade Raad heeft aangegeven dat het wenselijk is dat er voor deze situaties een eenduidige en eenvoudige standaardmethode wordt ontwikkeld, om zo de in de praktijk voorkomende verschillen tussen de uitwerkingen van rekenkundigen te minimaliseren. Deze notitie is een uitwerking van de rekenmethode die het Nibud hiertoe heeft ontwikkeld in samenwerking met de Letselschade Raad.

Welke randvoorwaarden aannames en gegevens

De nieuwe rekenmethode moet voorzien in het berekenen van de behoefte van een kind wanneer een co-ouder komt te overlijden waar het kind minder dan 40% van de tijd woonde na een (echt)scheiding. Voorwaarde voor de berekening is dat de kinderen ten tijde van het overlijden van de co-ouder (deels) inwonend waren bij de overledene. Voor de verdere berekening zijn de volgende gegevens nodig/wenselijk.

Benodigde informatie

- Er is beschikking over informatie over het inkomen van de overledene.
- Er is beschikking over informatie over eventuele betalingen ten behoeve van de kinderen tussen de co-ouders (bijvoorbeeld kinderalimentatie).
- Er is beschikking over een eventueel co-ouderschapsplan waaruit duidelijk wordt hoe vaak het kind (de kinderen) in de zorg van beide ouders verkeren.
- Er is beschikking over de afspraken die er door de co-ouders gemaakt zijn over uitgaven (verder te noemen: *Afgesproken Uitgaven*) ten behoeve van het kind die

¹ Wanneer er in deze notitie over verdelingen wordt gesproken, gaat het om deze tijdsverdeling.

door de overledene werden betaald, zoals studiekosten, zorgverzekering zodra het kind 18 wordt, of het behalen van een rijbewijs etc.

Opzet van de berekening

De basis van de berekening van overlijdensschade bij het overlijden van co-ouders <40% staat vast. Eerst wordt er een behoefte bepaald op basis van:

- Het netto besteedbaar inkomen van de overledene (conform het consumptief inkomen t.b.v. overlijdensschadeberekening);
- (Aannames over) verdeling van de lasten van co-ouderschap;
- Eventuele Afgesproken Uitgaven (AU): Grote uitgaven ten behoeve van de kinderen die overeengekomen zijn tussen beide co-ouders zoals studiekosten, zorgverzekering, rijbewijs etc.

Deze behoefte wordt verminderd met de eventueel beschikbare middelen na overlijden, zoals bijvoorbeeld een levensverzekering die op naam van de kinderen tot uitkering is gekomen, wezenpensioen etc. Het verschil tussen beide is de geleden/nog te lijden schade.

Indien van toepassing wordt dit schadebedrag nog, conform het bestaande rekenmodel, op gebruikelijke wijze verminderd met eventuele extra weggevallen uitgaven (WU) en verhoogd met eventuele bijgekomen uitgaven (BU).

N.B. in tegenstelling tot wezenpensioen valt het partnerpensioen expliciet niet onder de beschikbare middelen voor de kinderen na het overlijden. Hetzelfde geldt voor een levensverzekering die op naam van de ex-partner tot uitkering is gekomen. Voor zover de ex-partner partnerpensioen of een levensverzekering op naam van de ex-partner ontvangt is dit bedoeld voor de inkomensaanvulling/pensioenvoorziening van de ex-partner en niet voor het levensonderhoud van de kinderen.

Bepalen van de behoefte bij co-ouderschap <40%

Uitgangspunten voor het bepalen van de behoefte van de kinderen zijn in de basis: het netto besteedbaar inkomen van de overledene; de WNU-tabellen voor co-ouderschap; en optioneel de bestaande betalingen voor kinderalimentatie of co-ouderschap en eventuele Afgesproken Uitgaven (AU).

In eerste instantie moet het netto besteedbaar inkomen van de overledene per jaar bepaald worden. Dit wordt gedaan door het bestaande netto besteedbaar inkomen per jaar conform het consumptief inkomen t.b.v. overlijdensschadeberekening op te stellen. Dit wordt gedaan door het bestaande netto besteedbaar inkomen per jaar te verminderen met:

1. de jaarlijkse betalingen voor kinder- en partneralimentatie (conform het consumptief inkomen t.b.v. overlijdensschadeberekening)²
2. de overige betalingen i.v.m. co-ouderschap

² Onder alimentatie worden naast feitelijke kinder- en partneralimentatie ook overige structurele betalingen ten behoeve van de kinderen verstaan

3. de Afgesproken Uitgaven (AU) die de overledene ten behoeve van het kind zou hebben betaald. Op basis van dit overgebleven netto besteedbaar inkomen wordt vervolgens de behoefte berekend.

Naast een berekening van het netto besteedbaar inkomen wordt bepaald hoeveel dagen per jaar de kinderen bij de overledene verbleven. Dit wordt gedaan door het aantal dagen dat de kinderen in het jaar doorbrengen bij de overledene weer te geven als percentage van het hele jaar. Bijvoorbeeld: helft van alle woensdagen, om de twee weken vrijdag tot en met zondag en de helft van de schoolvakanties (gemiddeld 12 weken).

- Woensdagen: $(52,18 - 12) * 50\% = 20,09$ dagen
- Weekenden: $(52,18 - 12) * 3 * 50\% = 60,27$ dagen
- Schoolvakanties: $(12 * 7) * 50\% = 42$ dagen
- Jaarpercentage: $(42 + 20,09 + 60,27 + 42) / 365,25 * 100\% = 33,5\%^3$

In de originele WNU-tabellen voor co-ouderschap (1.11 t/m 1.14) wordt uitgegaan van een verdeling van 50%/50%. Om rekening te houden met de alternatieve verdeling waarbij een kind minder dan 40% bij de overledene woont, wordt de behoefte pro-rato gecorrigeerd naar het hiervoor berekende jaarpercentage.

Op basis van dit jaarpercentage kan de behoefte berekend worden. Dit gebeurt als volgt:

- Stap 1: Netto besteedbaar inkomen
Bepaal het netto besteedbaar inkomen van de overledene conform het consumptief inkomen t.b.v. overlijdensschade-berekening, zoals hiervoor beschreven.
- Stap 2: WNU
Verminder het netto besteedbaar inkomen met het WNU-percentage uit de bijbehorende tabel voor co-ouderschap.
- Stap 3: Correctie jaarpercentage
Corrigeer het bedrag uit de vorige stap (2) met het vastgestelde jaarpercentage dat de kinderen inwonend zijn bij de overledene. In bovenstaand geval:
 $* (33,5\% / 50\%)$.

Bij lagere netto besteedbaar inkomens (€30.000 en €36.000) wegen vaste lasten en noodzakelijke uitgaven zwaarder mee dan bij hogere inkomens, omdat deze bij lage inkomens een relatief groter deel uitmaken de totale bestedingen. Bij het opstellen van de WNU-percentages is hier al rekening mee gehouden. Zo wordt bij negatieve saldi van inkomen en uitgaven in situaties met een inkomen onder of rond het minimale besteedbaar inkomen voorkomen dat de WNU-percentages verder oplopen.

Het is aannemelijk dat de relatieve omvang van vaste lasten bij de overledene bij lagere netto besteedbaar inkomens (€30.000 en €36.000) ook groter is. Deze inkomens kunnen daarom minder zuiver pro-rato afgebouwd worden. Om deze reden is een aangepaste correctie ingebouwd door, in plaats van een standaardcorrectie 'tijdsverdeling/50%', rekening te houden met 'tijdsverdeling/40%' bij een netto besteedbaar inkomen van €30.000 en 'tijdsverdeling/45%' bij een netto besteedbaar inkomen van €36.000. Vanaf een netto besteedbaar inkomen van €42.000 wordt weer uitgegaan van een standaardcorrectie 'tijdsverdeling/50%'.

³ We gaan uit van 365,25 dagen per jaar om rekening te houden met schrikkeljaren

Deze aangepaste correcties kunnen lineair worden geïnterpoleerd tot een netto besteedbaar inkomen van €42.000. Op deze wijze verloopt de overgang geleidelijk en ontstaan er geen abrupte sprongen in de vaststelling van de behoefte wanneer het inkomen net boven of onder een grensbedrag ligt.

Voorbeeld:

Bij de verdeling zoals hiervoor is berekend (33,5% bij de overledene) zou bij de lagere inkomens de volgende correctie van toepassing zijn:

Bij een netto besteedbaar inkomen van €30.000 correctie van $(\text{€ WNU}) * (33,5\%/40\%)$.

Bij een netto besteedbaar inkomen van €36.000 correctie van $(\text{€ WNU}) * (33,5\%/45\%)$.

Bij een netto besteedbaar inkomen vanaf €42.000 correctie van $(\text{€ WNU}) * (33,5\%/50\%)$.

Berekening behoefte

Met deze nieuwe methode wordt de Letselschade Raad in staat gesteld om een richtlijn op te stellen voor de behandeling van overlijdensschade bij co-ouders waar het kind minder dan 40% inwonend is. De berekening van de jaarlijkse behoefte wordt hieronder tweemaal met behulp van voorbeelden nader toegelicht.

Voorbeeldberekening 1

- De overledene laat 3 kinderen na allemaal jonger dan 13. De kinderen verlaten de ouderlijke woning (het huurhuis van de overleden ouder) (tabel 1.14).
- De verdeling van de zorg is 28%/72%.
- Het netto besteedbaar inkomen is €42.000. Hier hoort een WNU-percentages bij van 44,3%.

$$€42.000 - (44,3\% * €42.000) = €23.394$$

$$€23.394 * (28\%/50\%) = €13.100$$

$$€13.100/3 = €4.367$$

De behoefte per kind voor dat jaar is €4.367.

NB: Dit wordt mogelijk nog verhoogd met de door de overledene betaalde/te betalen kinderalimentatie en Afsproken Uitgaven (AU).

Voorbeeldberekening 2

- De overledene laat 2 kinderen na, beiden ouder dan 13. De kinderen blijven na het overlijden wonen in het ouderlijk huis (het koophuis van de overleden ouder) (tabel 1.11).
- De verdeling is 33,5%/ 66,5%.
- Het netto besteedbaar inkomen van de overledene €36.000 over. Hier hoort een WNU-percentages bij van 22,5%.

$$€36.000 - (22,5\% * €36.000) = €27.900$$

$$€27.900 * (33,5\%/45\%) = €20.770$$

$$€20.770/2 = €10.385$$

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

De behoefte per kind voor dat jaar is €10.385.

NB: Dit wordt mogelijk nog verhoogd met de door de overledene betaalde/te betalen kinderalimentatie en Afgesproken Uitgaven (AU).